

در ماه تاریخ این برسد نام آورده زین عباد و اندر انصاریان بر شک با رحیم الرحمن باقر گیلانی در
 نعت رسول پاک صلی الله علیه و سلم یکصد و هفتاد و هشت فقره منسوخ گفته از هر فقره آنچه جلوس و انگیر
 پادشاه بر سر آید و قصیده بیست و چهارمین گفته در آن دعوی کرده که از آن با نضامات مصرعها با
 نیز او در آن صد و در عازده تاریخ بر سر آید فقرات و بیانات در آن جمله منووم شده و خا بنه شد با نوده
 فقره است که در وقت فقره اول با هر فقره ثانی است و فقره پنجمین طلب است ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰
 احسان ششمین ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ بر پنج حکم کعبه کائنات ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰
 کون نجابت و سعادت ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ ماه حکمت و انوارت ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰
 ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ پناه برود عالم کعبه که در کون و مکان ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ کوکب اونی عمارت و تیش ۱۰۶۸ +
 در دانی و درایت و دانش ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ جهان رسالت سید عالمین ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ بین رحمت امام سلیمان
 ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ جهان کرم رسالت پناه ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ سواد گیتی پنج صفا ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ ماه طینت
 ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ شریف انبیا سید عالمین ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ کان عدل است شریف قلوب ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰
 سرای کونین ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ روح پند صاحب العروج ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ زنده برود عالم مسلح ۱۰۶۸ +
 ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ قیله در سلطان امام تعلیمین ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ رسول کسا و ملک سید المرسلین ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰
 فقره معدود با سر لطیف احمد و در وقت هر فقره مساوی و غیر سال و کس ما لیکر است از آنجا یک فقره
 محمد کون و مکان خدیو عالیان ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ نور سلطان سپهر زمین و زمان ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰
 ۱۰۶۸ + ۱۰۶۹ + ۱۰۷۰ هر یک مصراع این غزل نیز تاریخ جلوس است و احاد و عشرت و آت مصراع اولی
 برابر صد و عشرت و آت و مصراع ثانی خود است و در وقت مطهرین چهار بیت اولی نیز مساوی است
 ۲۴ احسان عالم مجد آفتاب برود جهان
 ۲۵ شفیق کون و مکان احمد رسول الله
 ۲۶ سواد بین بیات امیر ملک دل
 ۲۷ خلاصه و جهان او ساطع لولا ک
 ۲۸ فاک پناه در سلج انبیا سلطان
 ۲۹ پناه ناسرمان اشع زمین و زمان
 ۳۰ بزرگ کل میل ریشهای کون و مکان
 ۳۱ شه جهان و ملک قدر و صفا حسان
 ۱۰۶۸
 ۱۰۶۹
 ۱۰۷۰

در ۱۰۶۸ و ۱۰۶۹ و ۱۰۷۰
 در ۱۰۶۸ و ۱۰۶۹ و ۱۰۷۰
 در ۱۰۶۸ و ۱۰۶۹ و ۱۰۷۰

پناه نامہ جہان کاسمان نویدہ چنان	سای حکم و حجاب در حال و کمال
گل مرادیں ابروی بخش جان	پناه اہل ثبوت پر جہاں رطلو
سچر محمد شمسہ مطالعہ عابدیات	مہینہ درین و پیمان تاج صاحب کمال
جہان خود و حجاب مصطفیٰ فیض انشا	کمال زہد و روح ابروی کے موجودات

دین، اور دنیا و آخرت تا چہیت است کہ حروف ہر سلسلہ ازلی با حروف ہر سلسلہ ثانی ہر دو برابر است
 چہاں درین تعبیر، ہا آئینہ است کہ بعد از حروف فاطمہ و سمانہ ہر تعبیری مساوی است، ہر سہ رنگی یا شہدۃ

پانچ از مین حروف فاطمہ است تا مین اعداد از حروف سمانہ

۱	۱	۱	۱
۲	۲	۲	۲
۳	۳	۳	۳
۴	۴	۴	۴
۵	۵	۵	۵
۶	۶	۶	۶
۷	۷	۷	۷
۸	۸	۸	۸
۹	۹	۹	۹

منجھہ قیسمہ این دو آوازہ ہر بیت نیز ہر سلسلہ برابر است در حروف و حشرات و آوازہ حشرات

مختصر

۱۰۶۸	۱۰	۱۰۶۸
۱۰۶۹	۱۱	۱۰۶۹
۱۰۷۰	۱۲	۱۰۷۰

با چهل و هشت ساقی چهار هزار و پانصد شصت باشد - خواجی حسن بروی تمسیر و طوافی گفته که از میان
 اول ابیات تاریخ جلوس جلال الدین محمد اکبر پادشاه فغانی نبوده - شصت و سه بر سه آید و از صد و
 ثانی ابیات سال تولد شاهزاده سلیم که چهارده از نورالدین چنگیز پادشاه است معلوم میشود و قوله
 شاهزاده سلیم در سن هشتاد و هفت شده برده بیت آلف اگر در سن ۱۰۰

صد و هفتاد و سه چاه و جلال شهریار
 گویم عهد از حمید و عدلی تو یکسار
 شاه و پادشاه که باز از آسمان
 باز نیفتاده شد که تیره چشم را بر آید

تاریخ جلوس بایون پادشاه ^{در خراسان} پانزده که نهصد و سی و هفت بر سه آید - تاریخ تولد شاهزاده
 خرم شهاب الدین محمد شاه جهان پادشاه غازی خلف سوم نورالدین چنگیز پادشاه سه سال و سه ماه و سه روز
 تولد یافت چنگیز و مورخین از سن تا پانزده سال این شاهزاده را در ده پانزده روز پیش از تولد پادشاه
 نهادند پس در سن شاهزاده داد و فرزندان تر از عمر سلطنتی چاکر و در سن هفتاد و سه روز
 در مغانی بی بی تخت پادشاهی جهان نشیند که گذر سه آسمان سلطنتی در چوب پیش از رسیده گردید
 در سن هفتاد و سه پانزده سال پادشاه جهان از لطف فرزندان و در پرتخت نشیند در سن هفتاد و سه
 جهاد بر سر نهاد افسر نماند و شهبان راجه صاحب کلای بی بی در دانش - بی بی و پدیده سو و نام از
 هفتاد و سه سنای جهان افزون شد چون شاه خرم و بقصر و لغزور پادشاهی و خود تاریخ حال سوله
 در سن زوال چاه بی بی - قصیده و هزاره بیت در هر مصرع تاریخ تولد صاحب پادشاه دنیا
 صاحبان ثانی شاه جهان پادشاه بر سه آید -

فدا وجود و قبا داد و عالم بکفایت	چنانچه شاه جهان پادشاه کرد
ز لطف فرزندان در عدل و عدل و عدل	بود با قسرو پانگه و این سلیمان سلطان
ز جود شاه جهان پادشاه ملک آرا	پدید آرد شاه جهان پادشاه
ز جام قوت او داد با نصیحت آید	مقام پادشاه و لطف و قدرت فرزندان
فتاح شادی و کام طرب بر او آید	پادشاه جهان پادشاه کار جهان

هادی و جودا چسان شهسده آفاق +	علیم و عالی و در انا نوز ملک متان
بود چو گوهر انان صاحب قران که پدید	شود و چونان صاحب قران بیچ قران
به پرتانی او این پناه کجا بود	که صد قران شه این بیچاره لانا
بزار سال چهار هجرت آون بوجد	شبه شبی که بود ز نیمی عالمیان
بزار قران با ناد آنکه مرده ارض	بود و بد در جهان صد پرتو جهان شادان
بمع شاه جهان طبع این دو از نده	ز قسمت ازل آورد از ولیم بزبان
ازان دو از ده مهر صفتی بکار نگاه	کند نودر شاه جهان پناه بیان

تاریخ جلوس شاه جهان او شاه امیر خونی راست **س** بود شاه زمان شاه جهان در غم شاد
 کامران باشد که حکم او بر خلافت و عالم **س** تا جهان باد در جهان باشد - ازین معنی که بزار و بی
 در بر آید - **تاریخ و بیکر از تسلیم کاشی** **س** بود شاه بجزر شاه جهان **س** که در سخا چون مهربان **س**
 سال تاریخ جلوسش بیچ گفت که داشت ملک سلیمان آورده **س** تاریخ بنا و قلعه و شهر بنیاد شاه جهان **س**
 در تصور لانی تا سرست گفته در نظم ساده در مسند بیت آخر نظر تاریخ نیست **س** آسمان چون دیده
 زده است ز بحر **س** تا بد این قلعه شاه جهان آباد بود - ازین معنی که بزار و بخواه و چله بر سر آید
 خیزد خیزد خیزد شاهزاده دلا گسار از آقا خواست قلعه نوزده بیت آخر نصیده هر مهری موقوف
 بیکر **س** تاریخ است **س** در وقت منقطع هر بیست و تاریخ است **س** در غیر منقطع **س**
 در زمان هر بار با بجا آمدیم بجزر **س** تاریخ بجزر **س** آن نیزه سحر و در تاریخ است **س**
 در تاریخ **س** که تو هم چنان بجزر **س** تاریخ **س** در وقت منقطع **س**

دولت است یا هم افروزان و در و س	دولت است یا هم افروزان و در و س
تاریخ که در ایام این جشن علامه س	تاریخ که در ایام این جشن علامه س
سیرت مشهوره که علی زلفیه س	سیرت مشهوره که علی زلفیه س
درین مسند و در نا ایدر و س	درین مسند و در نا ایدر و س

ز	زهی شاه گوی که باد انای تو باشد	عین صبر با زوی بسیار چه در آن
ی	بهر از صفت عطای او کند از غلظت ناک	در آن تو به نخل او چه نیم بند
ذ	بغین و انعم که قسم او کند حل همه مشکل	بدرج خود او دارد و ظاهر مشکلی است
ک	نویز چنین شهرزاده ز وصل آمد همه لغد	قریب تر ازین و با چه عیب عاصیه در
ب	بر در سایه شایگان نور انای او	برین شادی صانع بود در آن نور انای
ن	لوای جو بود هر جا بگذرد سایه افکن شد	تا آنجا رسد کامل گشت دهه آن کس
و	دجو و جاه او باد اصغای حکم قیمت	نور به برزم او سار و دل چه در آن
ح	حدوت بد گوئی او را خوشست باطل	هر که کنگ او باد سعادت زین جهان
م	مراد و مقصد مباح شهباب ازین لایا	به تربت همه زینت است همه صفت همه
ج	مصول شریک تا بیم بان طوبی بقاناک	ر دواج عدول باقی باو زین چنین دنیا
م	مبت بین که دارد پیرو و امیر و کرد او	بود پیش کف نامی او سنگ دیگر دنیا
ل	لو را جیش او فکانه جهان داد او پنجم	او با بر داد چه در هم ستم عدل در
س	شهری که ناز لطف می کند چون شاه دریم	مسح آید جو بیاران ببطار ازین در
	اتر و تابان بیدار لوای ج و تو بر یا	دلی تابان بود عالم را بر او اسنان
	همیشه خرابا قبایل او با فتح زیا این	همیشه حاسد احوال او چون - و سر

عجبت موعج

به در ترین روح محل شاه
 رقم دیرم قرآن محسب باد
 هر چه باقی در جیبی است کن سوزان شستن و مولدس و تلف در تائید
 قصیده یک در دست و یک میت گفته درین تاریخ تلف دیگر است که عا و جنت نه در پیروز
 دست و دور قصیده آقا لها سب علی راق کند و بی گوید بود

شهر در این کن ایس سانی سون اندم
 تا در بر روی با در کف امر جهان

شاعر و حضور شد شاعری بطور تازه تالیف گفته در سال ۱۱۹۸ (۱۱۹۸) میل آید - **شیخ امام شمس** شاعر کهنه نوی آرد و بقا
 تصنیف تاریخ قول تکلم هندی وزیر سلطنت کو به گوشتابین تا عدد و الفاظ مراتب اعداد است که حرف تین
 در اعداد و حرف در دین در عشرات و حرف سوین در آت و حرف چارین در اعراف است **۳۳** اعراف
 حکیم از مراتب پنج تاریخ بطور ذوق کم کن به از عاقل حکیم نیست بگیرد به سه مرتبه نصف نصف حکم کن **۳۴**
 یکپاره در دو چهل و هشت سے شد این قاعده یا دو کار اسخ است - **شیخ محمدی حسن** **۳۵**
 فکلی و آبیوی تاریخ قوت گرپی روی گفته **۳۶** اعداد و حرف بگنوی به به صفر و یازده **۳۷**
۳۸ به بیست و اعداد یکپاره و در دو و هشت و دویست و دویست باشد **۳۹** **۴۰** **۴۱** **۴۲** **۴۳** **۴۴** **۴۵** **۴۶** **۴۷** **۴۸** **۴۹** **۵۰**
 زکیا پیچھے سے لڑائی سہراہ کو ٹٹا (تقسیم لڑائی سہراہ ربا ربا سے ہی سہراہ اور ان
 بارہ سے باوین - ترجمہ یکبارہ و دو - **اشفاقات** آنکہ در کہ قلمہ دارے روز
 آویدت راست الا بشائیکی از بیج انصاف در سال کہ سلیم خان چون شاعر و شاعرانکے ان پیچھے
 بہ بہ نسبت بہت اتفاق سدا ان محمود گجراتی و نظام انکو بگری ستم اچھا **۵۱** **۵۲** **۵۳** **۵۴** **۵۵** **۵۶** **۵۷** **۵۸** **۵۹** **۶۰**
 بن عزیز **۶۱** **۶۲** **۶۳** **۶۴** **۶۵** **۶۶** **۶۷** **۶۸** **۶۹** **۷۰** **۷۱** **۷۲** **۷۳** **۷۴** **۷۵** **۷۶** **۷۷** **۷۸** **۷۹** **۸۰**
۸۱ **۸۲** **۸۳** **۸۴** **۸۵** **۸۶** **۸۷** **۸۸** **۸۹** **۹۰** **۹۱** **۹۲** **۹۳** **۹۴** **۹۵** **۹۶** **۹۷** **۹۸** **۹۹** **۱۰۰**
۱۰۱ **۱۰۲** **۱۰۳** **۱۰۴** **۱۰۵** **۱۰۶** **۱۰۷** **۱۰۸** **۱۰۹** **۱۱۰** **۱۱۱** **۱۱۲** **۱۱۳** **۱۱۴** **۱۱۵** **۱۱۶** **۱۱۷** **۱۱۸** **۱۱۹** **۱۲۰**
 کہ بہ **۱۲۱** **۱۲۲** **۱۲۳** **۱۲۴** **۱۲۵** **۱۲۶** **۱۲۷** **۱۲۸** **۱۲۹** **۱۳۰** **۱۳۱** **۱۳۲** **۱۳۳** **۱۳۴** **۱۳۵** **۱۳۶** **۱۳۷** **۱۳۸** **۱۳۹** **۱۴۰**
۱۴۱ **۱۴۲** **۱۴۳** **۱۴۴** **۱۴۵** **۱۴۶** **۱۴۷** **۱۴۸** **۱۴۹** **۱۵۰** **۱۵۱** **۱۵۲** **۱۵۳** **۱۵۴** **۱۵۵** **۱۵۶** **۱۵۷** **۱۵۸** **۱۵۹** **۱۶۰**
۱۶۱ **۱۶۲** **۱۶۳** **۱۶۴** **۱۶۵** **۱۶۶** **۱۶۷** **۱۶۸** **۱۶۹** **۱۷۰** **۱۷۱** **۱۷۲** **۱۷۳** **۱۷۴** **۱۷۵** **۱۷۶** **۱۷۷** **۱۷۸** **۱۷۹** **۱۸۰**
۱۸۱ **۱۸۲** **۱۸۳** **۱۸۴** **۱۸۵** **۱۸۶** **۱۸۷** **۱۸۸** **۱۸۹** **۱۹۰** **۱۹۱** **۱۹۲** **۱۹۳** **۱۹۴** **۱۹۵** **۱۹۶** **۱۹۷** **۱۹۸** **۱۹۹** **۲۰۰**

نوشتند اگر بر قیاس و احوال معنی سے تعجب است و این در تمام بلف گویند اخف و با در حالت
 زیادہ کنت نہ ہر لفظ استعمال بشرط است بجا سے نایح کمان غزا ہند گفت و بجا سے خاندہ نہیں
 کاشانہ زمین بخدا ہند نوشت و واز و ہم و زور مولوی امام بخش صاحبانی مرحوم دوہان نے
 میں تار مدورہ کی چار سیکڑے سے اس پانچ احادیث کی جگہ گیسے میں ایک تھا کہ فرمایا بروسی قول اللہ
 کہہا ہر اوسہ یہ کہ تاوی عدورہ موقوفہ کی تاریخ میں پانچ احادیث سے جاہ میں اور موصو کہ چار سیکڑے
 خٹا رب کہہ کی تے کے پانچ اور کعبۃ اللہ کی تے کے چار سیکڑے موقوف چھان کہتا ہر کہہ اور
 کیا خوب فیصلہ کیا ہر جسے قاعدہ تاریخ ہی کو برجم کہہ دیا یعنی صورت کتابت کو کہہ دخل ہی یا تاریخ
 نہ کہا شخص تلفظ پر جسکا مطلق اعتبار تاریخ میں نہیں ہر و اور مدار کہہا گیا یعنی رب کعبہ میں جو درج
 وقف ہر موقوف ہوتی ہر اسکے پنج لئے جائیں اور کعبۃ اللہ میں در حالت اول ہوتے ہوتی ہر
 اسکے چار سہاس قاعدہ کو معتقدین تسلیم فرمائیں تو فرمائیں دو سہا کیو نخرمان لئے کہ قاعدہ یا تاریخ ہی
 شہادت ہے ناظرین و ساہین را یاد خواہ بود کہند۔ تو نے تسلیم شخص خط صاحبانی مرحوم موسوہ خود
 نامی نوکافی نقل کردہ است فقرہ آخریہ کیسہ یہ مورخ پر تہا بند و نو اگر کسی شل حکیم صاحب سہا نہ
 خواہ بود از قول لھیل یا خراف خواہ بود ترا دہ ازین۔ یہ تمام چھ مصاد است کہ حکیم صاحب خود
 عبارت چھان نوشتہ اند بخدا دند عالم در تمامی کتاب میں ایک۔ خواہ صحیح است سہا سہا سہا
 اجہا حکیم صاحب در بارہ گرفتہ وہ عدوئے سہا سہا شکستہ است مبتزل خواہد سہا سہا سہا سہا
 یا سہا سہا یا دتا دتا عدوئے سہا سہا سہا سہا سہا سہا سہا سہا سہا سہا سہا سہا سہا سہا سہا
 کہ ایک یا سہا
 بر سر ہوسے اس غم ہی صغیرا در کیرہ کی رقم لک نے صفحے یہ یہ تاریخ وفات ۶ خواہ عالم ارواح
 ہوسے روح وزیر۔ ازین صبح یک ہزار و دویسہ و پنتا دہر سے آہ چہا ہا رو حکم صبا و
 ہا شہد و گفت گفتا نوشتہ ہو و گو و نخوان یا کہہ یا پڑہ اور دہا کہہا یا شل ملک و ملک
 دیا لف دول و طبع و عقل و خرد و شخص مرغ و غیرہ کی عدو تاریخ میں محسوب نہونگے یہ الفاظ

صرف موزنیت معرب تاریخ کے واسطے ہیں) کہتے ہیں کہ از حکیم صاحب گوید کہ لفظ الف و سدر و شہاد
چراہر فی است اگر کاف کجی کیج سر صلیح آری خفا پر شد آن راقی و خواہند گفت نہ معرب معرب تاریخ
آن است کہ در آن حرفی زیادہ اند آری نہ تھا نہ تھا چنانچہ درین تاریخ شیخ ابی بخش عشقی **ع** گلشن
میں وہ تذکرہ حسن ہے و واسطے سیر کے رکھتی ہیں تمنا حورین بد رنگ یہ دیکھتے تاریخ کی عشقی نے
کیا سراپا ہے پری جسکے ہیں شہید عزمین۔ یکبارہ چو و صد شہادت و در سر معرب کاف بیا نیا **ع**
تاریخ تذکرہ احمد حسن کاکوزی **ع** شنیدم تاریخ سے گفت الف تا کہ گذرستہ نو بہار تراکت ہیں
کاف محسوب تھا ہوا شد اگر تمامی معرب قطعہ رائل اند ہے کمال کاف و گفت و سدر و شہاد و شہاد
باشد و گل تاریخ خواہد شد و مثال : یہ بجا ہی مینہ نہ قطعہ فریاد پانچ **ع** معرب تاریخ تاریخ قطعہ
درد و خانہ تاریخ لقب نہ اشبا + چنانچہ در سیم نہ پیش شہاد آمد و رون + ہر تاریخ معرب جو ہر معرب
وزیر خانہ مجلس خلیل آدریز **ع** - نیف از تاریخ کہ لفظ پد را کہ تلفظ بود است و از عہد صاحب و حکیم
متروک جائزہ داشت و زیادہ ناان بر اسے حکیم صاحب نے کہ تاریخ ماہ دستند آدریز حکیم صاحب
نمیدانند کہ در عقول تصرف نوسختی معرب است معرب لہ بجا سے تاریخ ماضی کہ نہ ہیں خلیل مشہور است
نالہ ہنالہ اگر متصل آید بیرون + دینین سیدہ شد و شہاد دل آید بیرون - معرب ہیں خلیل کہ کہ شہاد
چو در چاہگل آید بیرون - ہر نیما کہ لفظ آمدیم روبرو شہاد سر سدر و عقول ہندران مشہور ہر با ہر
رضائی گہر جاسے خانی ہا آئی : **ع** شہاد **ع** معرب تاریخ و کلمات لواب آصف الدولہ کسی شاعرانی
(شربہ کہی) کہ رقم کہ غریب معنی مسافر است و ہم بھی و در ہر جگہ نہ وہر چہ نادیا شد از منتخب و خیاث
بقا و کلمات مناسب ہند و اگر کلمات آصف الدولہ خدمتی میداشت شرفش ضرور بود **ع** **ع**
بفردوس برین منزل کہ در کیم ہزار و دصد دو دوازہ **ع** معرب **ع** طول کسی نے (طویا) کے حرف
کی عدد بترتیب درجوات لکھ کر کسی کے تاریخ کن تاریخ نکالی کہ ۱۲۹۶ - ہوتے ہیں (تشبیہ طویلی ہا ہر
درست است نہ بفردوس رسم خط طویلی بیا است نہ بالف ظاہر میان طویلی بیا و معرب کسور
خوانند اگر چہ بیا و حوی الف مقصودہ است لیکن خلیل تھانی موسی و یسی و خلیل وہ عدد و ظاہر ہند

نہ عدد الف سجدہ مجسم تکمیل در این معنی کے بیان ہیں یعنی جس میں بعض اعداد حروف ظہر تاریخ ہوتے ہیں
 اور فقط سال واقعہ ان اعداد سے پیدا ہوتا ہے اور الفاطیہ سے کہ بحث نہیں ہوتی البتہ الفاطیہ کا اپنی
 موزا اور اپنی واقعہ سے کہ سید مرتضیٰ سے کہنا شرط ہے اگر حکیم صاحب را متعزین صریح سے شاہ
 دہ لہ رواد واپی خواہم و راستہ اگر مصدر این صریح سے قرآن آن صریح کہ جنین آور دیگر ۲
 داغم زیبا است کہ این عدالت آن مت کہ نامی آئین تاریخ منسوخ کرد نوز و محمد و نوکما بہر مقام
 رشک ملا استاد اعلیٰ بہ ہفت ملا ہوتا دوم وسیلہ بزرگی سے آزد بلاض شہرت است نادسی خود دشا
 و رفت و تیز را شاگرد سے نگارند انیس کہ میدان شرم تنگ است و خیال استاد ذہن عالم
 ہستیم رشوقی چہ چہ ز بر تمام الف ظاہرین محسوب ہوتے ہیں اسی طرح بیانات میں نہا ہستہ چہ بیانیہ
 یہ ہا تر نہیں کہ بعض بیانات کو سنیں اور بعض کو ترک کریں جیسا کہ مرزا سے است علی و میر مرثیہ گوئی کہ
 نے میر بر علی انیس مرثیہ گوئی و فادات کی تاریخ زبرد بیانات میں فرمائی ہے اور وہ یہ ہے۔ خود سنا حکیم
 و میر بے انیس۔ اور یہ بھی کیا ہو کہ بعض بیانات کہ اخذ کیا ہے اور بعض بیانات کو ترک منافی ہے چنان کہ
 نزدیک کہ بیانیہ چنانہ نہیں انہی کلام۔ چند تسلیم ہو کہ یہ حکیم صاحب مرزا تاریخ و عرفان بیانیہ جو اول بکرا
 متاثرہ و متکاثرہ چنانکہ باہر احکام خشیہ اندکمان میں ہنوسائی نہیں ہوتے کہ کہ میں توں بیانیہ
 تھا ہر آدہ کما نر خواہش نہ گر ناچار اندہ ہے اختیار کا از عقب ہوتا ہن نلامذہ بخر شہید ہن کہ
 برداختہ اندر خود مشاہد امام تسبیح بابی باگی سر بر افراختہ اندر بحیب الدعوات ویا تاضی ویا بیانیہ
 مرض ہر کہ تالیف حکیم صاحب را کہ در سر خویش کہہ اندہ و اگر از حکیم صاحب در مقابلہ مرزا بہرین
 وادہ کہ بیان لذت زہنہای و مندر از پیشہ بندانہ است یا وہا ہند داشت بار دیگر سخن چاویہ
 سخن ہند گاشت جواب اکثر بعض در قسم مدافع و بلایع و قوم شدہ نہیں۔

قاعده جدید بر مقوله ویرجوس

ملح شدن این کتاب با نور و مطیعین فراست دل تسلیم سال با در هیچ چیزی
گفت در گوشه عطار و دانه زیره و جها چندتا مهر و زهری مر پارک الله مشتری ۲۰۰۵
یاریخ تولد فرزند احمد رضا لکهنوی که خالق خلقت سابق بود و درین کمال فیه و آفاق در ۲۰۰۱
قاعده سابق است (شبه و هم به زدی و سال هالون و ماه مبارک در روز سعید) صحیح و لغزین که ۲۰۰۲
اختراع جلال ۲۰۰۲ از مطیع حضرت رضا ۲۰۰۲ طالع گردید و حاصل تفریق ۲۰۰۲ و غرضی ۲۰۰۲ و غرضی ۲۰۰۲
۱۸۶۸ م فرقی از کتا در جنبه استای سر شیده کار با غستان نجابت ۲۰۰۲ م سر کشیده حاصل تفریق ۲۰۰۲
سلسله جمع تفریق ۲۰۰۲ نسبت که دانست و الایش ۲۰۰۲ را با بار لوح خورشید ۲۰۰۲ در میرانت ۲۰۰۲
نسبت تاریخ صلوة سعید با راحت ۲۰۰۲ در وقت ۲۰۰۲ در برابرتیغ - اختراع الایش ۲۰۰۲
چنانچه در ۲۰۰۲ در وقت ۲۰۰۲ و پیش از روز این جشن راحت ۲۰۰۲ با ۲۰۰۲ در ۲۰۰۲
از وقت ۲۰۰۲ توضیح جمع تفریق ۲۰۰۲ در ربطی که ۲۰۰۲ در ۲۰۰۲
۱۶۵۸ ۲۰۰۲ جان ضبط سال هالون با سایه آسمان ۲۰۰۲ در حساب ۲۰۰۲ توضیح سایه آسمان ۲۰۰۲
در ۲۰۰۲ - فرغ دوام ۲۰۰۲ - فدا جادوان ۲۰۰۲ قران ۲۰۰۲ در وقت ۲۰۰۲ در ۲۰۰۲
حاصل ۲۰۰۲ در ۲۰۰۲ در ۲۰۰۲

نظم

بنفقه ام این گو بر ناسفته در تیغ سال کرده ام گو برگری تسلیم بهر کبری
انساط و پیش فرحت بهم طرب و خیرش نذر سر کرد ند و نفسی سپه دعوت گری
در توان سال فصلی از اول جزو نید آخرش از زبان کنی بهر سن به میری

و دیگر تمیص کتاب محمد عباس رمزا قاری کاری تخلص

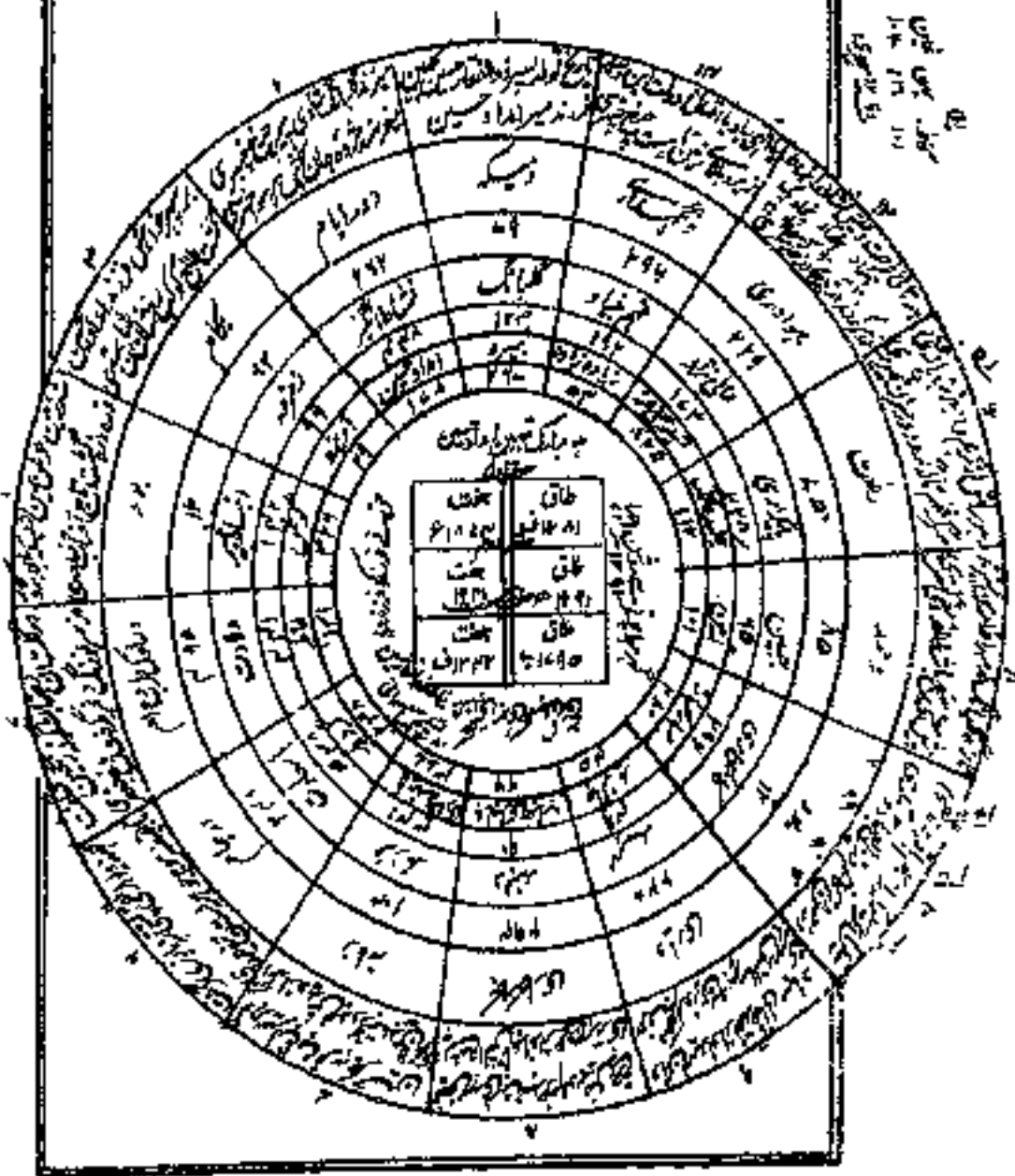
چند و نیم تسلیم تفسیر قساری بلنگرم مبارک مسن که شش
نسب جدا بهتر احسن نوشتم نسر این مرغ نشان داد نشان
دیگر تفریق ادب آموز و برستان زادانی انوار حسین تسلیم بهدوان تحت بسند بهبسم الله خرام

کتاب محمد عباس
رمزا قاری

چون تزیینات اولیه نخست نام پوستانیم شرح! حفظ اقصی از طهارت موسوم گرو اهنده نام مخبر سل
 آثار تعریف است و تقریظ خاتم خمار شریف است فقط -

یاسخ ۱۰ درت پسرد و القادر حسین و ادرسیه اها حسین مراد آ لوی این دانه حال حلقه در حلقه
 چهار ده خانه دارد و بیارت اعداد و طاق و جفت -

دانه

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰

درین قلمرو شانزده مکن یکسایح هستند از قطعه مکرره پانزده و دیگر بیست و شش نفر است از
خانواده اول رود که در یکی از خانهها لفظ کر نسیا به -

و در تعریف نواب محسن الدوله

سراج فضل شادان نام قصیر و لا	سیر هم و گستان لطف دلایع حال
نشاط و هر عروج گرم خیز عطا	شکوه دولت و نیامراد فضل ادبنا
نمودن مردت نه سال تکلم و حیا	هائے اوج سعادت پسا گلشن عهد
تیز مجلس علمی رئیس کامروا	طیب تاک سبحا آبست بهر دکان
مراد عهد و گیتی جاب پر رز جا	سلیم سراج سخن فیسیم آب جوی نسق
نگین نام طالت حیات عز و عطا	ببار خلق و حیرت بان سها س این
سرور طبع نصیحتان و کار حق و وفا	عاد کار و آفتاب کس طرب
کسب نام بدست کمال طرح آرزو ادا	تمام آن امید است محسن الدوله

این قطعه شایسته بیت است و هر مصرع از آن یک واژه اگر معنی بیت اول با مصراع دیگر بیافزاید
شعر روانی پذیرد و در مقام کمال فرود بر بیت پس تا عدد منتهای است باین آفرین از بیت شانزده
تاریخ داد که مجموع آن یکصد و بیست و شش شعراست و اول صنعت تراش است - **تاریخ مسجد**

حسن علی بیگ مراد آبادی

چون حسن یک محسن نیست	کرد این مسجد عالی تفسیر
طبع من رشت بفر سانش	گفت دل گیر دو ناره کبیر
بجان الله خریطه سرور بچسب کتاب است	که تعریف او طوطی بچسب حساب است

اگر در سخن زبردست تا به خریطه سرور نام با پدید آید در میان رود مراد آبادی گردد و حساب خیر جان
خواندش در دستور و مط لطف دانندش چون براه پائی هند است - **پیش گفتش زیبا ناید**

در کتب مطبوعه خطاب یافت - و در بزم فطری حضورستان نظم القاب یافت -
۱۳۶۳ ۲۵۱۵

نمبر	ع	س	ک	ط	ه	ص	ر	ق	ز	نمبر
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۶۰	۱	۶	۲۰۰	۱۲۹۰
سایر	۵۰	۲	۹	۵	ساقط	۸	۴	۲	۲۰۰	۵۴
حاج	۲۰	۱۰	۹	۵	۱۵	۲	۴	۲	۲۰۰	۱۲۹
حاج	۲۰	۱۰	۹	۵	۱۵	۲	۴	۲	۲۰۰	۱۴۵
کتبی	۲۰۱	۱۱	۱۰	۴	۱۲	۲۰۱	۱۳	۲۰۱	۲۰۱	۱۳۳۶
فطری	۲۰۳	۹	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۲۵۱۵

در کتب مطبوعه خطاب یافت - و در بزم فطری حضورستان نظم القاب یافت -
 ۱۳۶۳ ۲۵۱۵

تراجم وفات و خیر فتنی نو کشتی صاحب مطبعه انصار بقا صفا

نگار ساچا بیطبع حذری کا تفتان کیمیا سوی گر خرد خسته

تقدیر گنج تهریں نغمہ البدل میں عطف خورشید شکر ماہ پیکر

تراجم وفات نورانہ شاہ قدس سرہ و تراجم کلی فصلی در ترویج بحری بقا صفا

چوان امین در قفا نورانہ شاہ مشہد فیض نور چشم گشت شمس راہ بیا بیستم

عزیزه در جو سائش خند تسلیم حزمین پرو نوزده اکیمیا صبر و صبح هم نغمه

تراجم فتنی صاحبزادگان نواب میرزا حسن صاحبزادگان نواب میرزا علی

چشمه ترویج ده فرزند نواب بطنه نوزده در ترویج سفینم

ده یازده گلمر تہ خدایے ز شادی چون گل خندان گنج

تراجم عتدوم امجد علی امجد کتبوی

جو قدم من منتقد شد سہ بابہ سہ بارہ بنایح ترویج گنج سفینم
۱۳۶۶

در شرح خواب کلب سیف خان الی

بالفعل تکلیفی آنکه معنی آنست یعنی کرد
 بهیچ و لغز و حضرت ممدوح جان پند
 بر آید چهل هزار و سه صد و هم بیست و پنج
 بود ترکیب این مطلع بیست و یک سالگی
 سخن تقدیر یک دیگر باقیش با بقیه
 حساب کمال آید ضربها در وجه عمل آرد
 سخن پر مغز لیکن کرامات سخن گویم
 که زین پیش از این تاریخ تا در هیچ عالم
 بجز عهد گلعلی بگلرامی آنکه سرور شده
 سخن من آفرین تسلیم و جبروت این آید
 اگر شکا در دولت باشد زمین بایلان کلام

نوشتم مطلع بخشیش خوشی چون گل هوسا
 کرد دستش با بر پستان دلی او هیچ کس
 از زمین تکبیر سال عمرش افزانده و غلبه
 ز هر کس که خواهی بناد کن است سخن پیا
 بخوان در عکس با خورشید بنو طبع می
 که جاست عشقین بر نفس حاصل شود پیا
 بین در زنده بیدار بین در قطره و نا
 گفته بهر مدهای بنام ایندیگستا
 دل در مطلع او نوبت رسیدی با پیدا
 بگویند مژگان که افند مویخ هم سخن پیا
 که نغمه و لغز یک گلرامی باشد آن تا

سخن پیا و مویخ پیا
 سخن پیا و مویخ پیا
 سخن پیا و مویخ پیا
 سخن پیا و مویخ پیا
 سخن پیا و مویخ پیا
 سخن پیا و مویخ پیا
 سخن پیا و مویخ پیا
 سخن پیا و مویخ پیا
 سخن پیا و مویخ پیا
 سخن پیا و مویخ پیا

نخستین خانهای هر شهر و دانه کلان هر خانه را که خواهند مبع و زار دهند و یک پاک خانه را که زند که شاه پیر
 رو نایر یعنی نیک بگری و ضل بر آید در اول در خانه یکا در سه نوبت و هفت جبری در خانه دوم چهارم و

۶۰۰	خدا سے خلق وادوش طسح چالاک	۲	بنائش سے طسح سوگند ادا ساک	۳۰
۳	جاستان میںے رایگانہ	۵	مدید ستم نظرش در زمانہ	۵
۷	زبان در فغانش رنگ صدمع	۲	بین اوست مستان علم بلوچ	۳
۷	ز تقریر روان اور سانسے	۱۰	چنان بارو کہ خوبی از جانی	۱۰
۷۰	سوافش آتش مغز جاب است	۳۰	جوابش را چه گویم خود صواب است	۳۰
۳۰	چگویم سن زد صفا او چه گویم	۲۰	کجا از صعب آن شیر کہ پریم	۲۰
۵۰	نیا رم پیش ازین سا ان تخر بر	۵۰	نیا رم پیش ازین یار سے تقریر	۲۰۰
۵	ہانا نیستش او بافتان	۱۰	بکلم دیم بچود ہم باسنلق	۱۰
۱	اگر دستش بیخ و خجند آید	۳	فغان از چسبج دولابی بر آید	۳
۳	دم شمشیر او انافتنا	۷	ولی جو بر برد از خون اهدا	۱
۳	چه دارد مدعی آن زور بازو	۲	بود با دست زورش ہم ترازو	۲
۲۰	چو آمد پیرشادی اندین شہر	۳۰	شہر بنیض او ہر ذرہ خون ہر	۳۰
۲	برائے سالی شادی شہر شام	۲	دلہم گدوید شاد و خاطر آباد	۳۰
۲	بتار بخش طلسم آراہ بستم ہم	۲	بجان مدعی نایسے ستم	۱۰۰
۱	اگر گیری نہ ہر مصرع سر و پا	۳	در گویا خوش چینی	۱۰
۶	ولی در صبوی چون شد نوا	۳	فراوان یافتن ساس مد پلاہج	۳
۲	بگیتیم کہ ہم سال و نوا	۵	فراوان بازنگ بر مشد ہر	۵
۵	بیشتر در فرطان باو پارہا	۲	طفیل مہینے آزار	۲
۲	بگلشن حواسے گل تابو رشق	۲	بہل دولت مسخ بر سح	۶۰
۷	ہیں بر آب باشد تا قیانی	۲	بہنہ ہر ہر ہم	۱۰
۲	در گویم ہمیشہ شاد	۲	بمخائش کسکے دل آہو بار	۱۰

۱۰۰

۱۰

تاریخ دیگر مقام کوئٹو

۳۔ جہان میں سے نجلنگن بڑا دن لےج ۷۰ علی الصوم ہے ذر دن کا آسمان پھر
 ۱۰۰۰ غنی وہ لوگ ہو سے تھلک جو جہان ۸۰۰ خیابان مہر کا سر پہ مسج کے ہر قج

تاریخ شروع سال او وہ اخبار - پارڈن یا ضیلا ساوق یا تاریخ - بادشاہ اہم
 فلتن و فطرت - مجلس ازو زمانت و سلامت - بود رنگ ریاض فصاحت - آب گو ہر و ج پوجت
 نازن ہمال انگار روح قفا - مختار - و خید زمان و نیکو کارا و تیرا وہ اخبار فضل و احسان باری
 شامل حال ہر - بنامیز و شکو حضرت بچا ہے - ریخو معترف خطا ہی - یاران با کمال کی خوشی و سرگیا
 ہے - آرت معزنی ہے بندگ نگار سنہ تہی کو تہی عدد کی ہی طرفاری کر تاسے - تہر سات جہت کا
 دم ہر تاسے - و اسے آپ جہا ایان زار تہر تہر نہ لاسے - آہ بر خم ترکا نہ شکایت پر آئی - خیر حکم
 تمیل دو پیر کی ہے - حسب حکم کا غا مضید پر سیا ہی چڑ پادی ہی - اگر کوئی معوج خاطر ہی ہے
 کو پسند آئے - تو اس سے انوار کو اطلاع بخشی جلتے - خرم و شاد و مسرور ہو - مرد و کج

کے نور ہو مسج کا کل کار خانہ دن دو نارات سوایا ہو - ہر اعلیٰ برادنی طالب اس اخبار
 ۷۱۸۰۸ ہار جلوہ شہت ہی کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۴ سام حوصد صولت ہی کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ حیات نکل کیا ست بگ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ رفیق مجلس عزت ہے کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ نو و ہرہ فرحت ہی کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ مراد فریہ بگت ہی کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ سنگین نقش ہاریت ہی کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ فقائے لاج عبارت ہی کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ تمام کام حبت ہی کہ ہے خنبار

۷۱۸۰۸ ہار جلوہ شہت ہی کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۴ سام حوصد صولت ہی کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ حیات نکل کیا ست بگ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ رفیق مجلس عزت ہے کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ نو و ہرہ فرحت ہی کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ مراد فریہ بگت ہی کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ سنگین نقش ہاریت ہی کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ فقائے لاج عبارت ہی کہ ہے خنبار
 ۷۱۸۰۲ تمام کام حبت ہی کہ ہے خنبار

۹۱۸۵۲	مراد نور بصارت ہو یہ کہ ہے جنبا	گنجا دار طریقت ہے یہ کہ ہے جنبا
۹۱۸۵۳	نبیل شعب شوکت ہو یہ کہ ہے جنبا	کہ برج نیر کشت ہو یہ کہ ہے جنبا
۹۱۸۵۴	نشان دین سعادت ہو یہ کہ ہے جنبا	کہ نشین لطافت ہو یہ کہ ہے جنبا
۹۱۸۵۵	عرب ہجرۂ قوت ہو یہ کہ ہے جنبا	عروس مجاہد حیرت ہو یہ کہ ہے جنبا
۹۱۸۵۶	عروس ویر عفت ہو یہ کہ ہے جنبا	رفیق نیک کی صحبت ہو یہ کہ ہے جنبا
۹۱۸۵۷	مرکز ذمہ ظلمت ہو یہ کہ ہے جنبا	مراد وقع فصاحت ہو یہ کہ ہے جنبا
۹۱۸۵۸	مہر جان ستائت ہو یہ کہ ہے جنبا	کہ آستان نزاہت ہو یہ کہ ہے جنبا
۹۱۸۵۹	مذیل بیت حمت ہو یہ کہ ہے جنبا	شکرہ محفل اہنت ہو یہ کہ ہے جنبا
۹۱۸۶۰	عروس دیر توت ہو یہ کہ ہے جنبا	کہ خروشان لیاقت ہو یہ کہ ہے جنبا

وہ علی کمالی نواب کلب علی والی ایلی پور

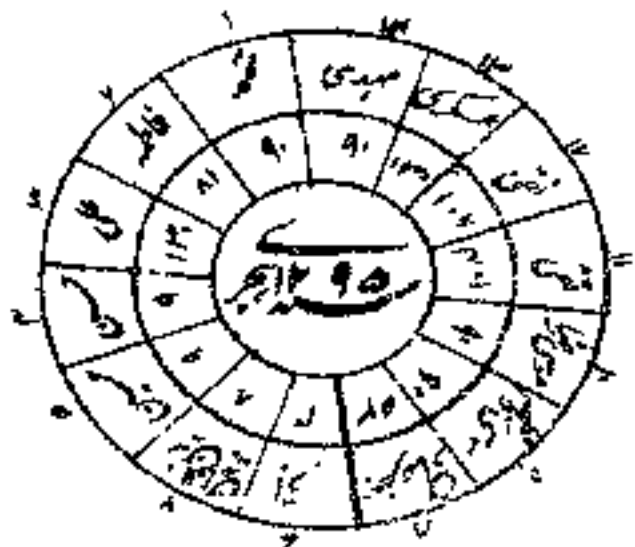
دین قلندر شہت من عروج ہے برآئید بقید سراج ارکان ہر صرح و صنعت تلافی ہون عزیر

۱۲۹۳	موسم	صاحب	سرخون	جستید	والا ش	منینم	مین	میں	۹۱۸۶۱
۱۲۹۴	موسم	سمن	روزی	غزالیگان	جان نیش	فرخا	خاماد	خانان	۹۱۸۶۲
۱۲۹۵	ذات	لا	میرم	صورت	حلم	دیا	موسم	۱۹۳۳	۹۱۸۶۳
۱۲۹۶	جم	تبت	فرش	افیش	روال	بو	لوخانہ	موسم	۹۱۸۶۴

حشر و اول نام پادشاہ دوم نام شاعر - مین یعنی آفتاب - مین یعنی ابر - واجب بھی روزی -
 سمن نام سنی - غزالیگان مع غرت یعنی گرسز - نیم مقلوب مع یعنی ابر - غرو نفع کے کہ ارکان
 قلم سازند - ٹیٹ یعنی باران - لوخانہ نام حکیم -

لیکچ طبع عشوی الموسوم بحکم علی

در علم کیمیا ہر حرف سرچہ کردہ نام درین علم کیمیا ندرت و جلال و عظمت و کبریا را سبب تقاضا نمود و چون تقسیم و تسمیم در نام ہر حرف
 انہی جل جلالہ و عظم کمال شمع افزور احوال یک آسان نہ بر بہت -

تاریخ مرگ سنگ لایتی بفرمائیش سورنگ سوا گبین اور راجہ کشن کا حساب وقار

سنگے بود آنکہ نام او منلا دہ	میںز در وفا داری بسالم
چو قوش از حسدستاند جانش	سنگہ گر دون بشد نالان بہائم
چو سشد این حال حالی مالک او	ہے تاریخ مرگش گفتی گفتسم
گجو دو بار ہے ہے بافسلا دہ	سپس احمد دادا کن حج باہم
اگر در پنج سازی ضرب آن را	سیسی سن بود مے پیش و بجکم
بشد را نیز طبعم با چو سبت	گجو شتم گفت دل سنگ بود منہم
بفصل سال حزن تو اورینسا	دہ ندہ غم بچہ سے بر کھارم
انان پس جیم و باہم حال و ہم واؤ	برابر کن رشم ای نخر عالم
بکن عمر بر اعادہ اش بہ ترقیب	گجو تاریخ نیزنگ مظہم

سیچے بکری فصلی و جبری + بود این چار سن حاصل بیکدم

ج پ ا و د
۹ ۳ ۲ ۲

تاریخ عروسی کرنیل قمبر صاحب شہزاد اب گنج مک او وہ

مرے کرنیل شہر نے جو تسلیم	افضال خدا شادی رچائی
سپے قحیر بنت اسلم تاریخ +	منان منکر جب یحیٰ نے آٹھائی
پہچے ہی قریب ملک سے	عروس نظم ذرتی وئی +
کئے سر ایک دن میں سات در بند	ہستیل پر گر سر سون بجائی
عروس مسیح بہر سال چری	طرف اصدا قطعی کے جو آئی
توجہ میں راہنما طہ عیش و فرحت	سروں سے اپنے لائی رونائی
توالی مسہ و کا قاعدہ جب +	ہوا آ ما وہ حسنا طر ربائی
طربا کے سور کے بچت کر سے	مسچی سالی نے صورت دکھائی
نشاط و حسرتی کو شادمانی	مع فرحت کے جب محفل میں لائی
عروس ساکی نور و زلفہ الحال	لباس بھمہ میں مجھ کر آئی
لفظ عشرت شادی عود نے	سن نصہ میں کی نغمہ سزائی
قرآن مجید از حرہ کونان	یہ تاریخ اہل فارس سے سنائی
مبارک با شدت شادی ہے سال	سدا بنگلہ سے یہ کر شھی میں لائی

تاریخ عروسی
۱۷۱۶

جو آ یا ہندین تو یہ و عادی

مبارک کے خدا پر کھجائی

ناشلی تفریب حسب شرح صدر پزیرند (۵۴۶) ہشت و چہل بیت مطلع -

مرتبہ پنجم بازگردد خواستند معاضلت بیان (۵۴۶) دانستند -

مرتبہ ششم معراج اول قطعه اول و معراج دوم قطعه بیست و چہارم و معراج سوم قطعه بیست و سوم و معراج چہارم قطعه بیست و دوم ہر طرازہ داخل آئن را باہینے کہ مذکور شد رقم سازند (۵۴۶) و در ۴۴ مطلع

مرتبہ ہفتم بازہ ستر مسطورہ بالا سکوس رقم فرمایند و احوال و احوالش برافشا بطہ صدر مقید نمایند کہ (۵۴۶) بہ ست آیند در عالم صورت ہر بیت منی بر و اینچ است پس و چند گرضن زیبا است کہ قطعا

این نوع بہر ابرخ است واضح با و کہ درین صنعت صرف مطلع گفتن است چہار کن مرکب چہار معراج تجویز کنند در ہر آیت ہشت معراج و بند و براسے قطعا شانزہ و کن معراج دار و در کجا چہار چہار کن و یکجا

معراج چنانکہ درین برہ قطعا کہ بر عایت معراج اول در مصابیح دیگر ترتیب نمود ما مذ اگر قطعا بیہر معراج بارگانہ کمال است در ترتیب و تمجیل قطعات در عایت مصابیح قطعا اول مقدم و معراج ہندار مذ لطف سخن از دست

نزد و لگر چہار یا ہشت یا شانزہ ارکان و یکجا معراج ہشتند مزید سے لطف بیان کن -

قطعا در معراج خداوند چہاد و صاحب جلال - پناہ روزگار تسلیم ہے پرو مال - بسیار فضل و نفس تحقیق - بندگی و دانش و روح تدقیق - آفتاب کمال سخن - آفتاب اقتدار فن - گریہی حضور - تدسی ہونہ -

عروج زینت چہار باش الفصاحہ شمع تابان آئین چہاد و کرام - مقبول اقبال خویش و بیگانہ - عالم بر جلد و بہانہ - بزرگ جناب افادت انساب - سلطان کریم مہارک خطاب - وسیلہ امان ہم دور -

نواب صاحب بہادر - نورانہ شمع اقبالہ و اقمار اجلالہ - کہ ہر معراج کلید سال است - صاحب سخن - عہد یک معراج قطعا اول گیر و دبا معراج دوم و سوم و چہارم قطعا دوم قائم کنند - معجزین در نہای و ابرہ گل -

کہ ہر شاوا با تصور بدست آید - نقش منظرہ کبری نشیند - ہر جہت این صنعت دعا گو ہست -

تجربہ تک - و ادوی کج معج بیانی انوار سلیم سہولانی -

تجربہ صاحب آیتہ و تعالی و تقدس - خط عقیدت و بندگی - بتنام خرقیام رام پید ملک رو و بیگاہند -

مجلس ششم
در بیان معراج

باوتات سید مستعد باو - تسلیم معنی عند پنهانم کانپور

مساکر اوید که فرزند زاده رنواب کلب علی خان مرحوم

تجربیت ابدی بچیت - اهل لطف انکه کثرت و محبت کار عطا بجز افساط باب بهبودی در عاوق برایا
 گو شواره گوش سشنیدن ادر باب با آ بازی اسیب شیخ و شتاب - بنظر ظهور ماه بلند عکله بادی بجلالت
 فحشگی سخن تمهید به براری تسلسل تو نمید - شادمانی خاندان بگانه دیگانه - یا و کار نبل ارجان پیرانه
 تکنت افراط زندگی - تراش افروز با زندگی - آوازده استخوانی حمد و دولت لاندال - آواز سکل پیرانه
 ازین نذا اقبال به تر که بیایان اهرت - جلال مایع عشرت - بهار حضور جوانی - در ساس طنز کلمه شادمانی
 همس بر نعمت مثل گرم - اقبال خست نهاده شمیم - نشان لطف حوی مروت - زین بایستی مستند پیرانه
 شمیره فوئذش صدر گانا گو گو به از جعبه میوه در ایدیت لکهنه - ای طبل خنده و لالت فزیه به پور عمل پیرانه
 نظار بدون فریاد گاه به در لکل گلستان حیات به - مسند انبساط خاطر ادر که دمانی همه از جمل پیرانه
 آن هم سید امانی قره کمانه - نازد ای طغیث در جبه گرم به - جلال با شهید کاشش اهل بیتی هم - و
 ترل نکلها سنگاه کعبه اج چین نیاز سود - نورات جلا سب جناب آیتون تکره خیزه در - جهان طراح
 زنجیر اسکر در - حسرت چین حالگیر چه - و اطار سے حمضیر جام - به سرور ای سرکار ابراهیم - قرطاب
 کلب رخت - کیوال ارا به بر ارم لوت - شمس رنگ باطنی - زندگی توبه کمانی - و شرک - بهین صوفیه
 بصیرت به رنگ دفع و صفا سیرت - جلوه رعب سیرت - حضا اقبال طراز شوکت - به بیان
 سلطنت امدادی - رعای مجلس مروت کاکان - . . . نصرت طایع بهروری حویاری فتح قریب
 صبر خود تو قیر انساب اوج عدل - روشنی خطاب - خیا هم شود شان به شرف - تا موسر حاکم کوه شکست
 نیروی عمل ارزش امتنان - اوج فیض با اعلان - شادمانی بخت - میل هجرت - بر کسلی نفس نکل
 سلطن عطفه شان کا مکاری - و درت - سرکار مینا - نیروی - کا امرانی نصرت بهروری - تا امان کجا
 بهر بگویی بیدل حاکم بهید - قهر اتمیران - به نعت تراج - . . . بین چون حاجی حرمین الشیرین - به سلسله است
 رسول آیتون - کلکوال - پر وین لوز - بهر - به منعبه - حمد سروری - مشهور - نامه - آید من - بهر کعبه -

دوام اقبال
 ایست
 قیامت
 کلب علی خان
 بی بی شتاب

موسم بهر نزد و امید کند که انگلستان -

قطعه در محبت ترائق

۱۱۲	شکوه دولت احسان منور ملک تارک	نشاط هر مردی سیر جز به خطا
۱۱۳	بهان ناز محض آبروی بگردان	بهر آرزوی نیر در پیش کاهرا
۱۱۴	بسیار طبع مغفول هم روح معنی نو	مراحم و غلب گیشی صحاب بزدها
۱۱۵	بهار خلق و حیو بهبان پناه دهر	نگین نام شجاعت بقباغی مزده
۱۱۶	بنای روح سوادت مشاباب عبدهقا	نمودن عروت بحال صبح حیا
۱۱۷	معین رسم ولا آفتاب ملک طرب	سرور صبیح نصیحتان نشان دورا
۱۱۸	بهر مگر گلستان لطف و ادکمال	اخیل بزم مسرت مشاباب قصر و ما
۱۱۹	شکوه دولت دنیا نمود بوی سپاه	بهار بزم قمار شمع سرتین محب عدا
۱۲۰	تمام جان جود است در دوزخ کام	کفر شمشاد کجا یون ایاز تا نه ادا

نواب ما	عربی	جسم و قفا	جان برک	دین ما	اصح کلام	بودنیا	عین محبا
۱۰۰	۱۰۳	۱۰۶	۹۱	۱۰۵	۱۱	۳	۶

این بیت مثل ابیات نظیر حلقه است و چهار پرده برده و وقت بهر دو تا خیر اکن در نهاد تیغ
 فعل واقع میشود چونکه در این بیت اکن دست در حالت مذکور بکان چو بجز در رسم هر دست
 بیت عالی تیغ فاخر اند -

و این نیز فرسندت پر ایامه سار کباده ز به خواه انسان پنهان آلام شود و نه نود و بان بود -
 (دو بخش و عشرت در دهر) نر زمان و بار سبایان تیراند (عشرت) بشیدی و اقبال (تیراند)
 رطب انسان و دین بجز دل در دولت فتح و شکوه قباغان (تخریب سرت) زمین مسینه میکان
 و مردم بنگه از افراد بساط لفظ از جان (ایچ اول میگردد ارباب بنده اند وی (خوبی و خوشی)
 پیش رسمیت (در هر چه بیرون میست در سر) (تخریب و تخریب) و هر دو در زمانه سبایان
 ۱۰۴۰

تاریخ عروسی جمال عالم خلف مقصود عالم کاتبوی

۱۸۸۲	عشورہ تازہ بنا سائی مسین اندام	۱۸۸۲	بادا شعلہ زندہ آتے پر کیفہ بجام
۱۸۸۳	منشا دور عرفیان نمند رسایا	۱۸۸۳	قوج سے جہد و حرکت ادینا اسلام
۱۸۸۴	بود در بزم چو نو کاری لوشا نوشی	۱۸۸۴	نقل شیشہ گرد بود ز بان الہام
۱۸۸۵	جلوہ فریابن ناز خیر گنگے طبع	۱۸۸۵	کہ کند شمشاد گل بگردن بزم نام
۱۸۸۶	جام لاله پیر و شیشہ از سرو پھی	۱۸۸۶	کہ درین پردہ کستہ قفر غم کاظم
۱۸۸۷	مید و خندہ گل تیک گلگون مایہ	۱۸۸۷	نیکہ در آب دا نقل شیشہ ایام
۱۸۸۸	سبب کار شو جشن مبارک باشد	۱۸۸۸	میر سہ شہ شاد و چندیں سنگ
۱۸۸۹	گھنٹت مقبول بصدای دعای صاف	۱۸۸۹	دی صد خون قوی مشرق جسد اہم
۱۸۹۰	کہو پاکم عمل زہرو در جیس توڑاں	۱۸۹۰	داد خوش فزودہ مسدین صودہ ہما
۱۸۹۱	یعنی از لطف سعی یافتہ سرا خاں ہما	۱۸۹۱	طبع شادی طوی ز نیر سراج اکرام
۱۸۹۲	خلف عمدہ مقصود جمال عالم	۱۸۹۲	پہرہ عمر جب انگو مہر کجہ اکرام
۱۸۹۳	از خوشی پاک ببالید زمین چون افک	۱۸۹۳	آسمان پاک زودہ چرخ خیال اجرام
۱۸۹۴	بر دعای کسبم ایجاز خون مزون	۱۸۹۴	پانہ افس باد فزون دولت افواج ملک

این تحریر بقید تاریخ و حالات زبون تہ پیشق است و دیگر تاریخ

چو کیکم عنایت موالیاری الماجد + امید گاہ حذانت ... ایمان : اخلاق و محبت ... آرزو مانق حکیم
 میر افتد صاحب مدد مت ... کل مایہ اہل سترہ دست آئی ... استقلال سے مدد گار نے چکر کہاؤ
 از قورج منصف کا زور ہے ... وحشت دل کا شور ہے ... ایترہ اندرہ و تاریخ میں آتے ہیں بد جہان
 ز سیراج میں بکریہ دیور سدا کا خروش ہے ... نہ آج ادیشکی بار زہر معراج کا بوش ہے ... قورج شیشہ
 جواز و زون سے دور ہے ... راہی تباہ مرگ اہل نے تصور و قوت دستہرہ موکب ہے ... جان ہے
 گر تہرہ صدمہ الم + یا کدیکر حیات و طاعت مہاں و جنگ طلوعہ نشانی ... بسباب ناز و خوشی انہی

مقصود ہے کہ شکر تسلی کی بدولت زندگی موجود ہے، تشنگی وہ کہ آہ بھر سے نہ بجے۔ - تصحیح وہ
 کہ عورت پر بھی وہ پیار برس رہے ہو بندہ پر وہ گناہ مسلل تو ہو چکے۔ - اور جمہ طاقت و مجال معرکہ
 کچھ ہو چکا۔ - اتنی قوم قند پیرانہ سال میں تہرا ہندو دار ہے کہ کہ پیش چشم جو ای رنگ سپید و سیاہ
 تیل و نہاری۔ - ہر وقت ریشہ کچھ کچھ نہ ہو کہ اعطاف رنگ کج روی رنگ کی تیز ہو۔ -
 جلب: زمین تم سب ازاد دل + شہداد اسہال شان اول یکدست
 نام نیاز تسلیم جاگد از مردم اور چک

تتمت کتاب احیاء الالباب

قطعی تاریخ طبع شخص سلیم غیبیہ طبع نقاد عالی جناب چکرشن کاشی
 بہادر بخش بوقار رئیس ملو آباد

<p>طبعی بہت نیر غلیم اخربین طبع نجات بدیع اندر روز و ناچو اکساو بہم آورد بکند طبعش فکر تاریخ او نمود وقار از سبایات طبع شہ</p>	<p>کرد نامی و را خداستے کریمہ پیشو طبع چہ جدید و قدیم نسو نسیفیض را بسعی غلیم دوستان شاد خرمندہ ندیم با صد اخرار و برمت و کیم گفت با توف بخش تسلیم</p>
<p>قطعی تاریخ طبع از مینہ فکر شاعر کمال حکیم سید زین العابدین غیبیہ صاحب کلام</p>	
<p>عز آراء سے کیا سہیوالی مخاطب و سنگدیان بہ سلیم بہار نہ داشت و تار بنگدنی</p>	<p>یگانہ نشن سبب شاعر نساخ انشس بہ غائب کہ حاضر بہا بورا فن آیت نامہ</p>

<p>حیب اسرار این فن کرد ظاهر در آن علوز اول تا آخسر که قبل طبع شد مطبوع خاطر کتاب بنی بدل پیشل و نادر</p> <p>۱۳ ۱۳</p>	<p>کتابی طرف بنوشت اندرین فن چه گو ناگون افادات و فوائد مجاوب نسنه و آعجوبه تالیف جلال از سال طبع سے خبر داد</p>
<p>قطعه تاریخ چکیده خار بلوغت چهارم نسی حسین علی بن حسین</p>	
<p>پسندو محفوظان نامہ ہست در اسے بیکران نامہ قدر این دلکش جہاں نامہ سے تو ال کرد سدر جہاں نامہ شد ادیب مورخان نامہ</p> <p>۱۳ ۱۳ ۱۳</p>	<p>وہ چہ تسلیم نامہ در نگاشت در بیان تو اسد تاریخ ہمہ فن روزہ و اند آباید ستانفت طالب را طبع شد نامہ و جمیل گفت</p>
<p>بیت</p>	
<p>خواہی اگر فریت اشرف را کجوب نہ ضوابط امانت سالمہ</p> <p>۱۳ ۱۳ ۱۳</p>	<p>سخنہ قطبہ بجانب این نامہ بر نگار تاریخ طبع آن جمیل سخن سرا</p>
<p>قطعه تاریخ نتیجہ افکار کسب بار میرا ظہر علی صاحب الظہر میں سہسوان</p>	
<p>بود چون تسلیم ہلستہ تنظیم کل نامہ تسلیم آمد واجب تسلیم</p> <p>۱۳ ۱۳ ۱۳</p>	<p>قابل قدر جہاں بنوشت این نامہ خارہ نظر پر سال باغش نگاشت</p>
<p>قطعی تاریخ طبع اگر بخندہ خوش بینی ہر لہر ز خاطر این سیما غافلہ عرق چہ صابون قمر تہا ہا چہ مال</p>	
<p>کتاب یہ فن تاریخ میں کئی حیب</p>	<p>نہیں حضرت تسلیم کو خدا بنستہ</p>

<p>تحفہٴ بیباں موحی پرکھیب ۱۲</p>	<p>جو نکلے تو یہ تالیف کی ملی تاریخ</p>
<p>قلعہ تاریخ ریختہ قلم عجاز رسم فشی حافظ عبد الحفیظ صاحب شہزادہ مستقیم مسعود شاہ بہاول</p>	
<p>اگر جیسا دلدادہ تاریخ ہے گہ سولیسیل جاوہ تاریخ ہے ۱۳</p>	<p>سب سے اے نشتر چھپی چڑیہ کتاب طبع کی تاریخ اگر پوسنچے کوئی</p>
<p>قلعہ تاریخ از تاریخ طبع سعید و اسعد صاحب محمد علی صاحب شہزادہ مستقیم مسعود شاہ بہاول</p>	
<p>گیا ہے جنس بیباں موحی گویم - اول فرزند موحی</p>	<p>آرے بروز نگار سلاہ شہزادہ پرسد اگر کسی سن تاریخ آن کھیل</p>
<p>تاریخ شہزادہ مستقیم مسعود شاہ بہاول</p>	
<p>کامیابی - حضرتنا تسلیم نہ کر ہر بہت تھی ہے جو گلشن و خلا شاوہا حزہ جانی یہ لیا نہ بنا، دور شہزادہ موجز فن تاریخ، محتاب ناما بہ ۶</p>	<p>مشکلات فن تاریخ ہوتیں سب آسان بے عجب طرز نیانگ ترا انداز سالہ کی ہے علم - زمانے کے لئے طبع کا اسکی کچھ سال ہی واحد</p>
<p>التیغ</p>	
<p>ہر موحی کے لئے فتوح ہے شاعر دل کوہ اجیب اتسلیم ہے فیضان اب کثر - نسیم سنہ پہ اجیب گنجیہ - قلم ہے گدا ہے تالیف</p>	<p>۱۰ اقبوی - نادر وزیر بہا کتاب قاعدہ گہا ہے چہ تسلیم نے پر عداوت اور کائنات کی سے فن تاریخ گو سنہ ۱۰ گنہہ داہ سال اسل طبع ہے</p>

نوید جان فرا که درین زمان بجهت قزاقان شاد بر مراد پرده از رخ پر کشید و محبوب مرغوب مقصود بر
 مندر شهید و جلوه گر گردید یعنی رساله لا جواب و کراسه پر نغز و انتخاب عالی شایخ حادری اصولی
 فن تاریخ کار آمد مورخان نامر کخیال مظهر اصناف ماه و سال واجب تسلیم و تسلیم منحصس تسلیم
 تالیفات سنیف موضع نامی مضمون گرامی سر آید فضائل زمانه ناظم تشریح گانه مشهور و باره اصهار فرید روزگار
 عم مظم و محترم حضرت منشی انوار حسین صاحب تسلیم سبب سوانی منقول جزا الله خیر انجزه و ارحم الراحمین
 سعی زبده ارباب فضل و کمال سخن شیخ شیرین مقال فضائل مثلی مولوی محمد امجد علی صاحب
 از مطلع مطلع معلوم چون تیر انظم عالم افزای آید بر آفتاب سپهر افادت مد و روز جلوه گرایی
 نمود و عالمیای اقا تیم تاریخ گونی رفسیضیا سبک پرتو انوار غنچه نشین فرمود پیش از آنکه حق شنانش بجا آید
 حرفه راست بے که دکاست بر زمان سیرانم یعنی باین بیزبانی و کم لایگی بنواستم که کیت کلک شیخ
 طبیعت را بسیدان مدحت طرازی حضرت مصنف مرحوم جولانی و هم دور وادی داد این کتاب نیکو
 زیاده قدیم سعی تمام الانجیال آنکه گوناگون نظری زبان طعن کشاید و درین پیراه روی راو یا بد که برادر زاده
 بهرحسرت هم پرده اخت و علم ظلم در میدان توصیف بیجا برافراشت ازین سوره تا فتم و ناچار طرف کوچ کرد
 ضروری مشتاقم سطرانش برین انداز است که جناب مرحوم با سته او و اصهار مولوی صاحب مصدر آنکه
 طرح تسوید این عجا که نافه انداختند و پیش از آنکه به نظر ثانیات التفات فرمایند سبب رحمت ایزدی شکر
 چند اوراق پریشان را نقش اول گذاشتند پیش آن سوود و مبعودت کتب خانة صاحب
 کشش کما صاحب وقار که شاگرد مصنف بودند کتاب از نظر عالمیای برو و انگشت انظار است
 شتاق جانش بردند از تحریک طبع صاحب طبع آن خردس ازینا قدم جلوه گرایی نهادند دولت حسن
 به نظار گمای وقف داد و تلمس صاحب طبع بجنه راجد صاحب تسبیح گردید که شایر مدعا بر پیر
 آراسته دیر بسته گشته پرده از رخ کشید سه نقش طرازی بین مدعا + آینه صورت معنی نسا
 بلره گری که در کتاب هم + سبب قوم باز نهاده قدم + دفتر تاریخ کهن گشته بود + درین جوانی دیگر و خوش
 صاحب طبع آن را باطله تدبیر و واسطه قویه که بجنه راجد و مشتبه سخن بچکاره را به تسلیک این گونه

گرنایه ماور ساختند اگر چه صنیق مهلت و قیظ فرصت بسبب بعضی اشغال و انکار ضروری نیز
 نامسانی مزاج چو پر ز گوایم رحمة الله علیه مقتضی آن نبود و هم فکر نارس از جهت بی بضاعتی و
 کم جو سنگلی پایه هست قدیمی پیش نینفرد و لیکن محسوس بود بحکم الامر فوق الا و پیش بیارزه بدیش بود اختتم
 و خود را مصروف ترتیب اش ساختم و از آنجا که سوده اصل کتاب بسیار محکوم و مشکوک بود چه قدر پریشانی
 که درین اثر گام برود نموده در بسپار از جا به جا و مسیله تصور فیم خود ساخته عبارت اصلی را بحال خودش
 فرنگت شستم و اکثری از مقامات نامفهمی را در لیه شفاعت فرود نموده به تشدید و اصلاح معنی نه چند شتم
 صاحب نظران اگر خطا سے ملاحظه فرمایند حاشا و کلا که عیش بر غلطی معصوم گنند بلکه نشان
 فهم این مشرف نادانی شمارند و از خطا سے این سبب با خطا هم چشم پرشی فرمایند که لامور معذور
 مشهور نزدیک و دور است و اما المذنب الجانی شاکر حسین السهوانی معنی غنہ -

تقریظ از سرمایه تخموری فخر فردوسی و النوری جناب ششی محسبید امجدی علی صاحب شهر
 خدا ما سجد سے نبی را و روی قلم بعد از رنگ تخموری مشهور به اشهری شهره کمال صاحب کمال
 بر سر کمال بلند باد و تقریظ مستند آرزو گوش روزگار ارا و کند - از نامه بنجامه سلامت و از خانه
 بنامه پیاسے گاہے جناب تسلیم سهسوانی سهندا مردم - و در جامه و چکامه با سینه سخن سوز
 سخن سهوانی را طبع و الاکش ناز و کلاش با نغز اسه مشہدی و طیریک قدرش انبار اگر تسلیم
 بود ابر تسلیم بود سے تسلیم را بجائے ظهوری تسلیم نمودے - در انشا سے پاسی گئے یافت از
 اقبال سر بود - و در املا سے بھلوی در وازہ فصاحت بر سر ک عالم کشودہ - و بلاغت اکثر با طغرا -
 ہم سخن گشت و در ستانت جایا بر جادہ ظہوری نوش گذشت در شتر پهلوی دارو - و در نظم خوش
 نگار و صنایع و پانچ اسلطان ثانی است - و در تار چگونگی بہتر از سادگی و ہدانی - و در فن تاریخ
 غنویات سلطان سادگی و علامہ عبد الحلیل بگرامی راویہ ام - و با فلغ مراد آبادی و قدر بگرامی
 صحبتها داشته ام لکن تسلیم دین راوی جادہ ستین وادہ - و از اول تا آخر و صنایع و پانچ
 حرف چکن نہ نگار و - فن تاریخ از پانچ سخن است - و در تاریخ بگرامی و در ان مشہور و فن - و

تاریخ گنج شفق کوہ کندہ کن و گاہ بر آوردن است۔ لیکن تاریخ گنجی تسلیم فرمادہ بارشمن و و دریا حق
 حیف کہ این گنج شایگان را یگانہ استادہ بود۔ و جاہر خانہ تاریخش را جوہر شمس سے نمود۔ المنت
 کہ بنام فقیر مسند سخن آراغنی و جلی غشی محمد را محمد علی ناک مطبع و جناب شیر عظیم مراد آباد کوہ سہوہ تاریخ
 تسلیم کرد کہ ملخص تسلیم نام دارد۔ و مؤلف علامہ بود و حصہ مؤلف کردہ است مطبع شیر عظیم پاپ
 ساختند۔ قیمت حصہ اول یک روپیہ۔ و بر کاغذ ولایتی یک نیم روپیہ چنان اوزان است کہ کسی بہ
 اوزانی جاہر کوہ شدہ۔ و کہ طور دور یا سہ نور را یہ نفس و خرچہ ہفت و شدہ۔ را سہ فقیران است کہ این جاہر
 گرانایہ را تا ایران و انگلستان بر یہ سازند۔ تا ہفت ہفتابان کل را جوہر سازد۔ و انگلستان
 از ہند یا دیگر سے باشد نظم اشہری

<p>بنام فروز غن مہر و ۱۰ یکے بہر تاریخ لوح ازل یکے از پئے منیہ و قتب عام یکے مشعل روز عالم سرور اذان در وقتہ یہاں را صحت دریں دور میمون دستخ ز شاو کتابے ہست رخشندہ چوں آفتاب کتابے است تا بن چوں روئے ماہ چو شد طبع این نامہ زر ہجرا بہ ترکی است سلطان عبد الحمید بہ کتور بہ شاہ قیصر خطاب براسے گور نشین و انبساط فرستند در جلد وار ہندوہ</p>	<p>کہ باشد یہاں و انور و ماہ دیگر بجز نو شیخ حسن عمل دیگر از یہیے تخرجہ صرف شام دیگر شجرانغ است تا وقت روز دناں و یہاں صد حساب و کتاب چہنیں نامہ از دہسہ مخنی مباد کہ آید ز شمسی ازا و صد حساب کہ وارد بسان قسمر روز ماہ بہ ایراں مطلقہ بود تا جدار بہ گاٹی امارت بہ رحمن رسید بود روز ماہش بکار حساب بدو این زمان را ہیں یا دیگر بہ مصر و جہ قولش چہ روں چہ</p>
---	--

<p> او بر یاد از لار و ایکن مدام بچشم مفا ایاں بود سرمد ما بر آید از این روز ماه حیات بود نامه اش زینت و نجسین سلاش رود و حسن همچو بود بود نقش تاییح هر گونه عام که بعد پال راست زو تخت که بارام بود است فرمانروا هر مرز بودم و بهر تاجدار پیچ نامگان نجسینش بود بدید بهتر ز صد بوستان و عهد یاد از چله و انشوری </p>	<p> آری چنین بریه وقف عام با گلستان باد نقش و ط به طهران و بو شهر درشت و سرها بچشم و علی شاه ملک و کن به دلی و مسوره کهنه به غزنین و قندار و کابل تمام به شاه جهان بیگم نامدار به حامد علیخان و الاسرا بیجے پور و اندور و جم گوامیسا پیچ نامگان به ساریون پیچ نکته نامان بند و ستان پیچ اشهری در سخن گستری </p>
--	--

الہی بود سخن در دین
 بود یاد تسلیم در آئین

تقریظ از رشک عنصری و عسجدی مولوی ابوالکلیب صاحب تخی استیضاح از کسر ریازا پور
 کمن از بسم اللہ قسم حمد خدائی
 نهم بر فرق خاقان سخن این تلح شای
 دشمنی انوار حسین تسلیم سہوائی کہ شاعر ماہر و مستخرج اعداد تاریخی بنا بہ قاعدہ معروفہ
 غائر بود۔ ہمدان کہ تا بہ تواتر و در سال شین عشر بہ عزادولت و استقراریں فن شریف بہار تے
 نام و بجز بہ الاکلام نرا گرفتہ تصنیفہ اختلاف آکلمے موضوعین سابق و لاحق و افضل و اوہ مستند
 استخراچ مادہ را بہ اختراعات لطیفہ صیح آوری نمودہ تالیف کہ دادہ بود بخود استا بہ ترتیبش ہم پروازد
 اما ہنوز اوراقی بر نشانش رنگ جمیت نگرفتہ بود کہ شیرازہ عمر خودش از کم کسفتہ۔ جوں دانما حیا لالت

و نازکش بندہ ہوازی میگرد مسودا بچند ہرست یعنی مولوی امجد علی صاحب گناہ شکر دان و پیکار
 فرد فریض ہمد گدا شستہ سح شرفیش بفرودس بریں پرداز کہ گڈ بہمت ایندی پوسست
 مولوی صاحب سوجوف حقوق استادیش را عمری و اشستہ جمع و ترقیب پرداختہ بنظر تصحیح نشی
 شاہ حسین صاحب حکمت کہ جواد زلادہ مصنف است رسانین بہ قالب طبع برخت - دریب
 مردمانے را کہ میں خلدوستان باین فن شریف مائل باشد - رہنمائے منزل مقصود است -

خاتمة الطبعة

رختہ گلک جو امر سلک مولوی حافظ نوران جوادین بائینا کہ ترویج خلق مولوی صاحب

شخصت ختم فرمائے ذہیں زبانی گوین

پس روانہ نمازہ حلا سے دم بالمانت

دیباچہ کلام بھر و ثنائے لرندی نراست - خاتمہ کتاب پہ سپیدہ نعت نور محمدی آرہن نریا - نور
 درود نارا صاحب کبار و آل انبارش باد - اما بعد بابل علم مژدہ و حجابہ انفا انانہ سے کہ خود
 فن تاریگونی قدم از جلد عدم بیرون نہاد - حصہ اولش کہ پختہ سلیم نامی است پیش نالی است
 دین فن از مرتعہ ایجاد کہ نقش ثانی فریش ماوریں ارتنگ بہ نرائش حسن و لغزب و نیکو کہ بہ حال عجیب
 بار نداد - کتابے است در تاریگونی عجیب در سال است بقواعد فن علم غریب نشی بہر کائنات
 و مثالش در عالم حادث ہے مثال - زبان نازکش ناطق لیس کشل شی و خریدان و اندازت
 تشبیہ است سر دال کو مشفقہ نحر ارباب معانی اعنی شعی النوا - حسین نسا پت سلیم سوسو
 بطولی و است در علم و فن ذاتش باو کار سے بود از اسانہ اسے کہن رخصتہ نازک من از تاریگونی
 داشت موجود و مطرح جودت زہنش عنقویوں نظر اصناف - مدتی بلا تیش شستہ سحر و ف
 گرفتہ ام - در ہشتاد سالگی طبعش جوانی ہو خود حسین کلاش سوج ساع رنگ - ش فرود - این
 رنگ شعی استانت سے تانت - ہر کس کہ جمنش سے گزید گلباسے عجیب نازک غیب نشی سے پانت
 نہ یہ ام کسی را کہ دریں کبر سنی شبنے دارا جواز - نازک شستہ سحر و ف - ہر کس کہ جمنش سے گزید گلباسے عجیب نازک غیب نشی سے پانت

و مقترت حق موزوں ہائش از تخریک منشی محمد امجد علی ایک اخبار شیر اعظم مراد آباد خاستہ
 توشش و مسودہ کردہ میں فن تخریش نظر نانی زرسیدہ بود کہ کوس جدت و ارباب لغات نوشت
 و دلی خوش از محبت جهان فنا برداخت۔ مسودہ این کتاب در کتب خانہ رابہ کشکی رصا
 و قلد رئیس مراد آباد کہ شاگرد شید و صنف است رسید۔ لکن طبع لطبعش کو شہید ہون مراد
 مسودہ شش من صفا داشت منشی شاگرد حسین نگہت را کہ برادر زادہ مصنف است یہ تصنیفش
 مذمت نگہت من سے سخن برا پنجان آراست کہ دل میخواست۔ لہذا این شاہد رونا از جنین
 فیضی ہونہ ہستی نما میدو علی طبع بتایع یکم دہر ۱۹۶۶ء در بلوچ شہید یعنی ہستام نام منشی
 دین ابن علی مستخرج اخبار شیر اعظم و طبع مطبع اسلام طبع کردید۔ بند و کر مر۔

اول قطعہ تاریخ

۱۹۶۶ء کو دیدن تہذیبی	۱۹۶۶ء میں جلا لکھن آریخی	۱۹۶۶ء میں رخصت ہوا ان سید	۱۹۶۶ء میں آدیاد میں آریخی
۱۹۶۶ء میں خفص دنیا اس طبع	۱۹۶۶ء میں آریخی	۱۹۶۶ء میں آریخی	۱۹۶۶ء میں آریخی
۱۹۶۶ء میں آریخی	۱۹۶۶ء میں آریخی	۱۹۶۶ء میں آریخی	۱۹۶۶ء میں آریخی

قطعہ تاریخ چکید و گزرت نگار شاعر شری شام با نظیر و کلمہ موزوں و انجمن کے کتب خانہ میں جمع

۱۹۶۶ء میں شام	۱۹۶۶ء میں شام
۱۹۶۶ء میں شام	۱۹۶۶ء میں شام
۱۹۶۶ء میں شام	۱۹۶۶ء میں شام
۱۹۶۶ء میں شام	۱۹۶۶ء میں شام
۱۹۶۶ء میں شام	۱۹۶۶ء میں شام

و اسطے سند اس بات کے کہ یہ کتاب چھی ہوی طبع مطبع اعظم
 و اخبار شیر اعظم مراد آباد کی ہر شہر ایک مطبع کی ثبت کی گئی۔

کے فضائل و عقایق فلسفیانہ اصل پر نہایت خوبی سے مصنف نے ظاہر کئے ہیں ترجمہ سلیس و ہدایت بین
 با محاورہ ہے۔ عمدہ ٹوٹی سیدھا کا نظم طبع ہو رہا ہے اسکی فہرست مضامین ۲۲ ہے جو مختصر حالات مصنف تھے
 بین مسلمان ہو گیا۔ محمدی عقیدے کا اجمالی بیان۔ حل ارکان تہمت۔ اسلام پر پشت فلسفیانہ۔ امتداد انفا
 اور پردہ اور مرد و چہرہ اعلا کا ابطال۔ تحریکات اسلامیہ بعض حفاظت خدا اختیار ہے۔ امریکہ کی اسلامی
 انجمن۔ قیمت (۵ روپے)

عقائد شمسی ترجمہ شرح و متن عقائد شمسی۔ علم خفا کی مشہور اور دور رس کتاب جن کے ترجمہ
 میں یہ پہلی ہی ترجمہ ہے جسے جناب مولوی سید شمس الدین احمد صاحب اور چوری نے بڑی جان بھری اور
 عرق ریزی سے سلیس اور در زبان میں ترجمہ فرمایا ہے۔ بلاشبہ اس زمانہ میں مسلمانوں کے عقائد سے وفت
 ہونے کی سخت ضرورت تھی اور اس سبب بیشتر جو دو ایک کتابیں اس فن میں لکھی گئی ہیں وہ محض دکھانی
 مستور ہیں۔ لہذا مولانا صاحب بصورت نے بجا کاٹھی۔ ایک ایسی شہرہ راز دور رس کتاب کو اردو زبان میں
 حل دیا جو اس فن میں مسلم اثبات جو۔ قابل مصنف نے اس کتاب کے حل مطالب کے علاوہ اپنی طرف سے
 بہت سی مستخرجی کی کتب سے ایسے فوائد جمع کتاب فرمائے ہیں جسے اس فن کے ماہر اور کوربی نہ بولتے
 ہے۔ عین جگہ اسکے مضامین کی ایک دلچسپ فہرست ہے جو اس جگہ میں ہندو کی قیمت ۱۰ روپے

درجات امامت ترجمہ اردو منصب امامت اسکے مولف آیات من آیات اللہ بشید
 فی سبیل اللہ حضرت مولانا امیل صاحب ذوالقدر مرتبہ نے عجیب و غریب کمال کہ ہے جو کہ تقریباً
 دہرے اب نوت ولایت کو اس فن و خوبی سے دکھایا ہے کہ جو کہ کبھی کبھی سے لورا ایمان نیادہ ہوتا ہے اور کمال
 صورت نہایت مکی و شاہی اور جلال نظام و احکام معنیات کے کہتا ہے اور رنگ کدورت اختلاف
 باطلہ کو صحت آیات و حدیث سے باکل ملدیا۔ اگر علماء متقدمین بن شاہ ولی اللہ صاحب ہونے تو
 اسکی قدمزاتے قیمت ۵ روپے

فوائد الترمذی عرف میمت نامہ یہ رسالہ بھی مولوی محمد انور صاحب نے تالیف کیا ہے
 تمام ضروری مسائل میت کے متعلق درج کئے ہیں۔ زبان اردو ہے۔ قیمت (۲ روپے) مشہور ہے

اعلان

این کتاب بموجب قانون بستم شد

بهی گورنمنٹ گردیدہ آج تائیں تک

تصنیف شدہ لہذا تجدید گنج اور اس کے

کے قریب تمام حقیقی اس کے قریب تمام حقیقی

مطلوبہ شدہ از اس کے قریب تمام حقیقی

مطلوبہ شدہ از اس کے قریب تمام حقیقی

مطلوبہ شدہ از اس کے قریب تمام حقیقی

مطلوبہ شدہ از اس کے قریب تمام حقیقی

مطلوبہ شدہ از اس کے قریب تمام حقیقی